

1.

VILAMOURA, PORTUGALI, 24. LOKAKUUTA 2017

Tappavan tasaisen tavallinen. Sitä hän kai oli, Harri ajatteli. Hän ei ollut erityisen lahjakas, älykäs tai nokkela, ei tosin toivottoman typerä tai hidasälyinenkään. Suomalaisen miehen arkkityyppi, jos pelkkää ulkonäköä katsottiin. Fyysisiltä mitoiltaan hän ei ollut erityisen pitkä tai lyhyt, ei myöskään poikkeuksellisen lihava tai laiha. Hänen kasvopiirteensä eivät kovin helposti jääneet ihmisten mieleen, ja kun hän sattui kävelemään kadulla vastaan, kukaan tuskin kiinnitti häneen sen suurempaa huomiota.

Sama yllätyksetön tasapaksuus koski myös hänen luonteenpiirteitään – yhdellä pienellä poikkeuksella lisättynä. Räikeää vääryyttä kohdatessaan hän saattoi toimia harkitsemattoman impulsiivisesti. Varsinainen kuumakalle, joku kollegoista oli päässyt joskus naljailemaan. Mutta oliko hän liian lyhytpinnainen toimiakseen ammatissaan? Ja kuinka hän, kohtalaisen ansioitunut rikospoliisi, olikaan tullut ajautuneeksi lain reunamia hallitsevalle harmaalle vyöhykkeelle? Olkoonkin, että kyse oli vain hetken mielijohteesta ja tilapäisestä arviointikyvyn heikkenemisestä.

Harri hölkkäsi syvissä mietteissään pitkin auringon polttamaa rantahietikkoa. Laiskoina matkanneet mainingit

sortuivat lähellä rantaa. Ne levisivät hiekalle vaahtoa kupli-
vina rintamina ja jättivät vetäytyessään sileäksi tasoittuneen
kaistaleen, jolla oli tukeva juosta. Pilvetön taivas, merta ja
aurinkoa. Täydelliset olot, Harri ajatteli pyyhkäistessään
hikeä otsalta. Hän kääntyi ennen rosoisten kivenlohkareiden
muodostamaa aallonmurtajaa ja seisahtui hörppäämään
juomapullostaan ennen kuin suuntasi takaisin.

Rannalle oli saapunut auringonpalvoja, muttei tungok-
seksi asti. Hotellilta lähtiessä kello oli näyttänyt puolta yhtä-
toista ja lämpömittari vajaata kahtakymmentä astetta, tosin
sittenkin lämpötila oli kivunnut lähemmäs kolmea-
kymmentä. Harri katseli maininkien yli aavalle. Turkoosiin
vivahtavan ulapan takana hämmöttivät Marokon Rabat ja
Casablanca. Vielä eilen hän oli värjötellyt Julia-tyttärensä
kanssa Ruissalon kansallispuiston laiturilla sameaan ranta-
veteen tuijotellen ja antanut vihmovan sateen piiskata olka-
päitään. Hän oli ajatellut Ruisrockiin tehdyssä iskussa me-
nehtynyttä Noora-vaimoan. Elämä oli toisinaan erityisen
julma, Harri ajatteli ja kiihdytti vauhtia, kun vasemmalta
hyökyvät ahnaat aallonrippeet uhkasivat kastella lenkki-
tossut. Joka seitsemäs maininki on aina toisia suurempi,
väitetään.

Päivän mittaan kohonnut lämpötila oli nostattanut Emmi
Van der Baleninkin pisamaisille kasvoille hikikarpaloita. Hän
pyyhkäisi otsaansa ja kääntyi katsomaan, kun Harri puus-
kutti hiekkaa pölyttäen lähemmäs. Emmi siirsi aurinkolasit
nenältä hiusrajalle ja nojasi kyynärpäihinsä.

– Sepä ei kestänytkään kauan.

Harri huohotti. Hän pudotti energiajuomalla täytetyn
muovipullon hiekkaan, lysähti hajareisin aurinkotuolille,

pyyhki kasvonsa paidanhelmaan ja ryhtyi avaamaan lenkkitossujen nyörejä. Hän näytti harmistuneelta.

– Onnetonta räpellystä, Harri henkäisi pettyneenä. – Lievästi sanottuna harmittaa. Kunto on päässyt kerta kaikkiaan rapistumaan.

Emmi katseli tossuja riisuvan miehen selkää. T-paitaan oli levinnyt kostea kuvio, vähän kuin kartta.

– Taidat liioitella. Ihan tyyppillistä teikäläiselle.

– En hiukkaakaan, Harri tuhahti levittäessään sukat lenkkitossujen päälle kuivumaan. – En ollut jaksaa muutamaa hassua kilometriä, olkoonkin, että hiekka oli paikka paikoin upottavaa.

Emmi kumartui lähemmäs, tarttui Harrin sortsien vyötärönauhaan, venytti sen äärimilleen ja päästi irti. Hien kastelemasta selästä kuului märkä napsahdus.

– Minulla ei ole kunnostasi suurtakaan valittamista.

Harri katsahti Emmiä olkansa yli ja näki tämän kasvoille levinneen vinon virneen.

– Kyse oli juoksemisesta.

Emmi laski Ray-Banit takaisin silmilleen ja nojasi selkensä aurinkotuoliin.

– Voit juosta täällä vaikka joka aamu jos huvittaa, eikö hän se kunto siitä hiljalleen parane.

Harri riisui iholle takertuneen paitansa, nakkasi sen myttyyn sukkien ja lenkkitossujen päälle ja siirtyi hänkin makuulle. Paljaat varpaat kaivautuivat hiekkaan molemmin puolin aurinkotuolia.

– Jotain tälle rapakunnolle pitää tehdä, hän sanoi.

Emmi nappasi leveälierisen hellehattunsa maasta, ravisti sen hiekanjyvistä ja asetti puolittain kasvoilleen.

– Et kertonut sanallakaan Juliasta. Onko hänellä kaikki hyvin?

– Ilmeisesti, ainakin minun ymmärtääkseni.
– Seurustelu etenee mukavasti, niinkö? Eikös hänellä ollut se poikakaveri, joku muusikonalku?

– Toni, Harri murahti, noukki paidan uudelleen käsiinsä ja taitteli sen aurinkosuojaksi silmilleen.

Emmi tarttui hattunsa lieriin ja käänsi päätään sivulle nähdäkseen Harrin paremmin.

– Tapasitko hänetkin?

– Muutaman kerran, Harri nyökkäsi. – Ei siltä voinut oikein välttyäkään.

– No piditkö siitä pojasta?

Harri huokasi.

– Pitäähän sitä kai joka perheessä yksi basisti olla.

Emmi hymähti. – Jos tulette hyvin juttuun, voisit kutsua heidät tänne, melkein milloin vaan.

Harri hätisti kasvoillaan suristavaa karpästä loitommalle.

– Katsotaan.

Aurinkotuolin jalasta kuului hiekkainen rasahdus, kun Emmi siirtyi makuulta istumaan.

– Se olisi kyllä mukavaa. Vietettäisiin vaikka joulu yhdessä.

Harri ajatteli joulua. Ja tytärtään. Hän ei ollut tullut ker-toneeksi Emmistä Julialle.

– Pitää miettiä.

Emmi läiskäisi kämmenensä Harrin vatsaan.

– Mietipä sitä. Tuli ihan hiton kuuma, taidan käydä pulahtamassa.

– Ajattelin juuri samaa.

– Ei jätetä tavaroita, on lompakot ja puhelimet ja kaikki, Emmi totesi noustessaan seisomaan.

Harri kurkisti paitansa alta. Naisen hahmo erottui epäselvänä aurinkoa vasten.

- Voisit edes harkita sitä, Emmi sanoi.
- Tuskin niitä kukaan varastaisi.
- Puhuinkin joulusta, hölmö, Emmi tokaisi. – Minusta idea kuulostaa hyvältä. Juliaan olisi mukava tutustua, miksei samalla siihen Toniinkin.
- Toki, Harri sanoi, – ainahan tuota harkita voi.

Totuuden nimessä hän ei tiennyt, missä tai kenen kanssa joulunsa viettäisi. Komisario Olavi Aho oli ymmärtänyt hänen poikkeuksellisen tilanteensa, puolison kuolema oli raskas kokemus. Oli sovittu virkavapaasta, se jatkuisi useita kuukausia. Kaikkea piti yhä puntaroida tarkoin: Turkuun palaamista, Emmiäkin ehkä ja koko hataraa ideaa Portugaliin muuttamisesta. Paikassa tai naisessa ei ollut sinällään mitään valittamista, ja rahaakin heillä oli, sattuneesta syystä enemmän kuin reilusti. Tästäkin huolimatta Harri ajatteli kaiken olevan vasta aluillaan, väliaikaista ja muutenkin kaltevalla pohjalla. Pikemminkin he olivat pako- kuin lomamatkalla, mistään asettumisesta puhumattakaan. Tilanne ei ollut alkuunkaan normaali, eikä pöytä puhdas uudelle, häiriöttömälle alulle. Nooran hämärään menneisyyteen liittyvät tapahtumat ja väkivaltainen kuolema palasivat uniin joka yö. Asia kerrallaan, kun muutakaan ei kai voinut, Harri järkeili, siirsi paidan kasvoiltaan ja kääntyi ähkäisten vatsalleen. Ellei muuta, ainakin rehvakkaalle viiden tähden hotelliasumiselle tulisi panna piste, moinen pröystäily oli käymässä turhan arvokkaaksi. Mikäli hän päättäisi jäädä, jostain pitäisi löytää sopivan vaatimaton ja edullinen vuokra-asunto sekä riittävästi järkevää tekemistä, tyhjänpanttina loikoilu alkaisi ennen pitkää kyllästyttää.

Harri tunsu olonsa levottomaksi ja vilkaisi Emmin perään. Tämä seisokeli jo nilkkojaan myöten rantavedessä,

katsahti hymyillen taakseen ja jatkoi kahlaamista. Harri mielti ties monettako kertaa viimeisten viikkojen aikana, pitkö hän näkemästään ja kokemastaan vaiko ei. Rakkaudesta olisi ollut liioitellun aikaista puhua. Emmi oli räiskyvä ja iloinen, rento ja älykäskin, verrattoman viihdyttävää juttuseuraa. Määrätietoinen, rohkea ja aloitteellinenkin Emmi oli, Harri ajatteli nähdessään tämän pulahtavan hartioita myöten veteen. Kohta Emmistä näkyi enää terrakotanpunaiset, pak-sua laivaköyttä muistuttavaksi palmikoksi punotut hiukset. Entä huonot puolet? Ehkä Emmi joi toisinaan aavistuksen liikaa. Aloitteellisuus ja räväkät ideat taas saattoivat purkautua joskus malttamattomuutena ja hätäilynä. Ronskius ja suorapuheisuus ylittivät aika ajoin tahdikkuuden rajat. Toisaalta heidän välisensä voimakas eroottinen vetovoima...

Hiekka kahahti jossain lähellä.

– Harry.

Joku nainen sanoi ”Harry”, eikä se kuulostanut Emmiltä. Harri käännähti, nojautui kyynärpäähänsä ja näki Emmiä siropiirteisemmän hahmon piirtyvän taivaalla helottavaa aurinkoa vasten.

– Sopiihan sinulle, nainen totesi englantia murtaen, – jos istahdan tähän viereesi pikku hetkeksi?

Harri havahtui istumaan ja yritti käsittää mistä oli kyse. Naisella oli mustat olkapäille ulottuvat hiukset, mustat reisitaskulliset sortsit ja hihatton musta T-paita sekä pilottimalliset aurinkolasit, jotka peittivät melkein puolet kasvoista. Hän vaihtoi jalkaa, odotti kai edelleen vastausta.

– No, miten on?

– Siitä vain, Harri sai vastatuksi ja nappasi Emmiltä jääneen pyyhkeen käteensä. – Ole hyvä.

Nainen istuutui Harrin seuraksi ja katseli merelle.

Outoa, Harri ajatteli. Pitäisikö hänen tuntea tämä nainen?

– Emmi ui melko kaukana. Toivottavasti hän ei mene liian syvälle. Kauempana rannasta kulkee voimakkaita merivirtoja, jotka imaisevat uimarin helposti mukaansa, nainen jutteli.

Tämän täytyi olla joku Emmin uusista tuttavuuksista, Harri päätteli. Hän oli viettänyt Turussa yli viikon, ja Emmi oli arvatenkin ehtinyt tutustua sillä välin moneen muuhun lomailijaan.

– Eiköhän Emmi pärjää, hän on keskivertoa parempi uimari. Oletteko sattumoisin...?

– Toivotaan, nainen keskeytti ja käänsi katseensa Harriin.

– Sinä olet siis Harry. Harry Hirvikallio?

– Pitää paikkansa. Mistä...?

– Emmi ehti jo kertoa sinusta, tapasimme viimeksi pari päivää sitten. Nimeni on Lea Willmans, nainen keskeytti uudelleen ja tarjosi kättään. – *Special agent*. Tai no, pelkkä specialisti saa tällä kertaa riittää, en välitä muutenkaan titteleistä.

– Agentti? Harri kysyi, kun naisen ote irtosi.

Lea Willmansiksi esittäytynyt nyökkäsi ja kosketti ohimennen siron nenänsä kärkeä.

– Europol sanoo varmaan enemmän?

Vaikka jalkapohjia kutittava santa oli polttavan kuumaa, Harria alkoi kylmätä. Yllätys oli sanalla sanoen täydellinen.

– Sanoohan se.

– Sitten varmaan tiedät, miksi istun nyt tässä.

Kurkkua kuivasi. Harri kurotti maasta juomapullonsa, puhdisti sen hiekanjyvistä ja joi suullisen. Urheilujuoma maistui ällöttävän lämpimältä ja väljähtyneeltä. Valheen lyhyet jäljet, hän ajatteli. Oliko tässä kyse siitä, mitä hän oli ehtinyt jo pelätä?

– Oletan, että kykenet todistamaan henkilöllisyytesi, Harri kakisteli. – Ellei kyseessä satu olemaan jokin huonomman luokan vitsi.

Willmans tarttui kaulaketjuunsa ja paljasti paidan alle piilotetun virkamerkkinsä.

– Tietenkin, hän hymähti.

Harri tapitti ketjun päässä roikkuvaa virkamerkkiä. Tämän oli pakko olla pilaa. Ehkä kyse oli Emmin keksimästä vedätyksestä, se olisi hänen tapaistaan.

– Hyvä yritys. Näyttää melkein aidolta, mutta...

– Ei ainoastaan näytä, se on sitä, Willmans tokaisi. – Täysin aito.

Harri suoristi ryhtinsä ja katsoi naiseen epäillen.

– Lapsikin kykenisi väärentämään moisen lappusen.

Willmans piilotti merkin paitansa alle ja katsahti jonnekin Harrin ohi.

– Tarkkana miehenä panit varmaan merkille tunniste-sirun ja vesileimat. Mutta jos vilkaiset selkäsi taakse, näet Liverpoolin kannatuspaitaan pukeutuneen henkilön seisovan kahdenkymmenen metrin päässä meistä.

Harri katsahti olkansa yli ja näki, lihaksikkaan, siilitukkaisen miehen. Samassa Willmans nyökkäsi vasemmalle kohti kaupunkia.

– Suuren palmun juuressa tuolla katua reunustavalla kiviaidalla istuu valkoiseen kauluspaitaan sonnustautunut mies. Tyyppi, jolla on punainen Ferrari-lippis ja joka polttaa tupakkaa.

Harri näki miehen.

– Ja jossain tuolla minun selkäni takana, Willmans jatkoi peukaloaan heilauttaen, – istuskelee kiharatukkainen nainen, jolla on leveälierinen hellehattu, suorat khakinväriset

housut sekä vaaleansinertävä paitapusero. Mitä tästä olisi-
kaan matkaa, ehkä nelisenkymmentä metriä.

Harri katsoi Willmansin olan yli. Tämän puheet pitivät
kutinsa.

– Joten?

– He ovat kollegoitani, Harry. Et pääsisi rantakioskia
pidemmälle, vaikka panisit parastasi.

Harri nielaisi.

– Mistä on kyse?

– Etkö arvaa? Siinä tapauksessa minun pitää...

Harri nosti kätensä.

– Odota. Voisit ensin vastata muutamaaan kysymykseen.

Willmans nyökkäsi ja katsahti uudelleen merelle.

– Toki. Mitään varsinaista tulipalokiirettä ei ole.

– Missä Europolin päämaja sijaitsee?

Willmansin kasvoilla viivähti virnistys.

– Epäilevä Tuomas. No, leikitäänpä hetki. Pääkonttori
sijaitsee Haagissa.

– Tarkemmin, Harri halusi kuulla, vaikkei hänellä ollut
tarkasta osoitteesta hajuakaan.

– Eisenhowerlaan 73.

– Milloin Europol perustettiin?

– 1999. Koululaisetkin tietävät tämän, Harry. Paras kek-
siä jotain omaperäisempää.

Harrin silmäluomet räpsähtivät. Kuinka hitossa tähän oli
päädytty, kuinka tämä oli mahdollista? Emmi oli uinut jo
kauas, kehonrakentaja taas oli kävellyt rantaviivalle ja näytti
katselevan tätä. Pitäisikö hänen yrittää huutaa Emmille?

– Kuka johtaa vakavan rikollisuuden torjuntakeskusta?

– Suomalainen Kari Latto, sattumaa tai ei, Willmans hy-
mähti sarkastisesti.

– Kuka on Europolin pääjohtaja?

Vastaus tuli tälläkin kertaa kuin apteekin hyllyltä.

– Ronald J. K. Harris.

– Mitkä ovat Europolin värit?

– Tämä alkaa käydä rasittavaksi, Harry, Willmans huokaisi. – Sininen, valkoinen ja keltainen. Eiköhän tämä onneton arvausleikki saa jo riittää.

Harri piti lyhyen tauon ja puri alahuultaan. Willmans taisi tietää mistä puhui, se ei juuri helpottanut oloa.

– Mikä teidän mottonne on?

– MES. *Making Europe Safer*. Joko riittää?

Harri raapi otsaansa. Kyseessä ei tainnut olla Emmin junailema käytännön pila.

– Voisimmeko siis jo edetä? Willmans ehdotti kärsimättömästi.

Harri tuijotti naista.

– Vielä yksi kysymys. Paljonko te tosiasiassa tiedätte?

Willmans katsahti jalkoihinsa ja nosti sitten katseensa.

– Kaiken oleellisen, Harry, toisin sanoen riittävästi.

Harri huokaisi. Peli oli mitä ilmeisimmin pelattu.

– Ymmärrän. Mitä seuraavaksi tapahtuu?

– Tarkassa kronologisessa järjestyksessä, niinkö? Kaksi agenteista odottaa, kunnes Emmi nousee merestä. Hänet pidätetään epäiltynä korkea-arvoisten EU-virkamiesten kirstämisestä ja viedään Luxemburgiin odottamaan oikeudenkäyntiä.

Harri pyyhkäisi auringon lämmittämää päälakeaan ja kirosi mielessään taannoiset tapahtumat sekä oman harkitsemattoman typeryytensä. Tämä tietäisi hänen uransa loppua, todennäköisesti paljon muutakin ikävää.

– Entä minä? Mitä minulle tapahtuu?

– Siitä tullaan keskustelemaan erikseen, jos olen oikein ymmärtänyt.

– En ole syyllistynyt mihinkään rikolliseen, en ainakaan suoranaisesti.

– Tuskin uskot tuohon itsekään, Willmans sanoi tiukasti.

– Vaikka toisaalta, hän jatkoi, – se ei taida olla meidän kahden päätettävissä.

– En halua kommentoida tapahtunutta, ellen saa puhua ensin asianajajan kanssa. Siksi toiseksi olen sentään poliisi, kuten tiedät. En ryhtyisi heikoimpanakaan hetkenä...

– Teet kuten parhaaksi näet. Sinua kohdellaan kaikkien lakien ja asetusten mukaisesti, siitä voit olla varma. Sikäli ei kannata huolestua.

Kolmen sekunnin tauko.

– Voihan helvetti, Harri hymähti suomeksi.

– *Pardon?*

– Ei mitään, Harri totesi ja pudisti päätään.

– Se siitä. Kerää tavarasi, meidän on syytä lähteä.

– Lähteä? Harri toisti.

Willmans nousi seisomaan.

– Hotellille pakkaamaan.

Harri tapitti naista yläviistoon.

– Miten niin pakkaamaan?

– On tullut aika selvittää asiat. Eikö sinusta?